

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 64 точка 22 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003, 40/2004, 61/2005 и 129/2006) и член 82 став 3 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/2007), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А

**за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка
(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/2007)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа Одлука се пропишуваат основните начела и принципи за корпоративното управување во банка.

2. Корпоративното управување во банка, според оваа Одлука, претставува збир од заемни односи меѓу Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката, Надзорниот одбор, акционерите на банката и останатите заинтересирани субјекти.

Под заинтересирани субјекти, според став 1 од оваа точка, се подразбираат депонентите, другите доверители на банката, инвеститорите, регулаторните и супервизорските органи, агенциите за кредитен рејтинг, Фондот за осигурување на депозити, друштвата за ревизија и други субјекти кои имаат интерес за работењето на банката.

3. Корпоративно управување во банка подразбира:

- јасна организациска структура на банката со прецизно дефинирани права и одговорности на членовите на органите на надзор и управување и на другите вработени во банката;
- ефикасни процедури за идентификување, мерење, следење и контрола на ризиците на кои е изложена банката;
- ефикасни механизми на внатрешна контрола, кои меѓу другото вклучуваат детални административни и сметководствени процедури на банката;
- транспарентност во работењето на банката во однос на сите заинтересирани субјекти, во согласност со прописите и со деловната политика на банката;
- системи за надзор и контрола кои се воспоставени најмалку на следните нивоа: а) надзор од страна на Надзорниот одбор и контрола и следење на работењето од страна на Управниот одбор; б) системи на внатрешна контрола; в) систем за интегрирано управување со ризиците; г) постоење на функција за контрола на усогласеноста со прописите и д) независна внатрешна ревизија.

II. ПРИНЦИПИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

4. Банката е должна да ги почитува следните принципи за корпоративно управување:

4.1. Членовите на Надзорниот одбор располагаат со соодветни квалификации, ја разбираат својата улога во корпоративното управување на банката и се способни за реално оценување на работењето на банката.

(1) Соодветни квалификации, во поглед на овој принцип, се:

- минимум високо образование;
- познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите и познавање на финансиската индустрија и опкружувањето во кое делува банката;
- искуство кое придонесува за стабилно, сигурно и ефикасно управување и надзор на работењето на банката.

(2) Во поглед на овој принцип, членот на Надзорниот одбор треба:

- да поседува чесност, компетентност, способност за независна оценка и силен личен интегритет;
- да ја разбира својата улога во корпоративното управување и ефикасно да ја исполнува својата улога на надзор во банката;
- да го познава профилот на ризичност на банката;
- да го познава регулативното опкружување и да се грижи за воспоставување и одржување на професионални односи со Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: НБРМ) и со другите надлежни супервизорски и регулаторни институции;
- да покажува лојалност и грижа за банката;
- да избегнува судир на интереси или можен судир на интереси;
- да издвојува доволно време за да ги исполнува активно своите обврски;
- најмалку еднаш годишно да врши оценка на работењето на Управниот одбор на банката, при што појдовна основа претставува деловната политика и плановите за работа на банката. Во писмениот запис на резултатите од оценката, се наведува мислење за исполнувањето на плановите и областите, или деловите од плановите кои можеле подобро да се спроведат. Исто така, согласно со политиката за наградување, во писмениот запис се предлага евентуално и наградување на Управниот одбор на банката;
- периодично да врши оценка на ефикасноста на сопственото работење, да ги идентификува слабостите во работењето на Надзорниот одбор и да предлага измени;
- да одржува редовни средби со Управниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Службата за внатрешна ревизија на банката;
- да дава предлози за добро корпоративно управување;
- да не учествува во секојдневното управување со банката.

4.2. Органите на управување и надзор на банката ги утврдуваат и го следат исполнувањето на стратешките цели и корпоративните вредности на банката и со нив ги запознаваат сите нејзини вработени.

(1) Управниот одбор изготвува, а Надзорниот одбор го одобрува етичкиот кодекс на банката, кој претставува збир од професионални стандарди и корпоративни вредности, кои ќе се применуваат подеднакво на членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности и останатите вработени во банката. Овие професионални стандарди и корпоративни вредности се однесуваат најмалку на следното:

- избегнување на случаи на корупција и други незаконски и неетички однесувања и активности;
- избегнување на судир на интереси;
- трансакции со поврзани лица со банката;
- чување на банкарска тајна.

(2) Под трансакции со поврзани лица со банката, според оваа Одлука, се подразбираат трансакциите кои претставуваат одлив на нејзините средства, или може да имаат потенцијално влијание врз нејзината ликвидност, профитабилност и солвентност.

(3) При еднакво ниво на ризик утврдено согласно со супервизорските стандарди, банката не смее да одобри кредити, или друг облик на изложеност и да врши финансиски активности на нејзини поврзани лица, под поповолни услови од оние коишто се применуваат за другите клиенти на банката.

(4) Надзорниот одбор, најмалку еднаш на три месеци, го разгледува извештајот за трансакции со поврзани лица со банката, како и за вкупниот износ на одобрени кредити и на други облици на изложеност на/кон другите вработени во банката.

Извештајот од став 1 на оваа точка ги содржи најмалку: видот на трансакцијата, износот на трансакцијата и категоријата на ризик, доколку станува збор за одобрен кредит или друг облик на изложеност кон лицето поврзано со банката и кон нејзините вработени.

(5) Врз основа на етичкиот кодекс на банката, Управниот одбор е должен да изготви политика и процедури со која се идентификуваат потенцијалните судири на интерес и се дефинираат мерките и активностите кои се преземаат во случаи на постоење судир на интереси.

Политиката од став 1 на оваа точка ја одобрува Надзорниот одбор на банката.

(6) Службата за внатрешна ревизија е должна да врши редовна ревизија на примената на професионалните стандарди и корпоративните вредности во банката.

(7) Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката се должни да воспостават политика и процедура, врз основа на кои ќе се овозможи

непречена комуникација и можност за известување од страна на кој било вработен во банката за случаите на корупција и за други незаконски и неетички однесувања и активности.

- (8) Известувањата од точка (7) од Принципот 4.2. од оваа Одлука, вработените ги доставуваат до Службата за внатрешна ревизија и/или лицето или службата за контрола на усогласеноста на банката со прописите.
- (9) Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката обезбедуваат заштита на правата на вработените кои известиле за случаите од точка (8), од Принципот 4.2. од оваа Одлука.

4.3. Органите на надзор и управување воспоставуваат соодветно дефинирани одговорности и линии на известување меѓу сите вработени во банката.

- (1) Според овој принцип, органите на надзор и управување на банката се должни, во согласност со обемот и видот на нејзините активности, да обезбедат разбирлива, транспарентна и документирана постапка на донесување одлуки и јасна и конзистентна поделба на правата и одговорностите.
- (2) Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката се должни да соработуваат на трајна основа. Надзорниот одбор е должен детално да ги дефинира своите права и одговорности, правата и одговорностите на Управниот одбор, како и да ја дефинира соработката меѓу овие два органа.

Соработката меѓу Надзорниот одбор и Управниот одбор треба да се однесува особено на:

- дефинирање на деловните цели на банката;
- стратегиите за преземање и управување со ризиците;
- профилот на ризичност на банката;
- политиките за остварување на деловните цели и целите во однос на профилот на ризичност на банката.

Соработката меѓу Надзорниот одбор и Управниот одбор треба да биде документирана. Банката е должна да располага со документација која се однесува на:

- дефинирање на должностите и одговорностите на Надзорниот одбор и Управниот одбор, кое вклучува и работни процедури;
- записници од одржани состаноци на Надзорниот одбор и Управниот одбор и
- друга документација врз основа на која НБРМ може да ја оцени работата на Надзорниот одбор и Управниот одбор.

- (3) Доколку поединечен член на Надзорниот одбор смета дека донесените одлуки од страна на Надзорниот одбор се во спротивност со деловните цели, стратегиите и политиките на банката и во спротивност со одговорностите и задачите на овој орган, предвидени со Законот за банките и интерните акти на банката, е должен своето мислење да го

искаже во писмена форма со соодветно објаснување, кое е содржано во записникот од седницата на Надзорниот одбор.

- (4) Доколку поединечен член на Управниот одбор смета дека донесените одлуки од страна на Управниот одбор се во спротивност со деловните цели, стратегиите и политиките на банката и во спротивност со одговорностите и задачите на овој орган, предвидени со Законот за банките и интерните акти на банката, е должен своето мислење да го искаже во писмена форма со соодветно објаснување.
- (5) Надзорниот одбор на банката треба да биде сигурен дека членовите на Управниот одбор и останатите лица со посебни права и одговорности, кои извршуваат раководна функција во банката имаат воспоставено ефикасен систем на внатрешна контрола. Најмалку еднаш годишно, Управниот одбор на банката доставува извештај до Надзорниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола.
- (6) Надзорниот одбор доставува годишен извештај за своето работење до Собранието на банката.

Извештајот од став 1 на оваа точка, содржи податоци за:

- начинот на извршувањето на надзорната функција;
- соработката со Управниот одбор;
- внатрешната организација и структурата на Надзорниот одбор;
- постоењето на евентуален судир на интереси и начинот на кој бил разрешен;
- резултатите од оценката на сопствената работа, од аспект на поединечните членови и колективно;
- присуството на секој поединечен член на седниците на Надзорниот одбор на банката и
- извршувањето на другите работи, согласно со закон.

4.4. Надзорниот одбор на банката треба да биде сигурен дека Управниот одбор и другите лица со посебни права и одговорности вршат соодветен надзор и следење на работењето на банката.

- (1) Управниот одбор е должен да ги утврди правата и одговорностите на останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката и постојано да го надгледува нивното остварување.
- (2) Лицата со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката, во рамките на своите надлежности, ги дефинираат и ги распоредуваат должностите и одговорностите на вработените и постојано го надгледуваат нивното остварување.
- (3) Лицето со посебни права и одговорности кое извршува раководна функција во банката треба да поседува стручност и способност да управува со активностите кои се во неговиот делокруг на надлежности и да спроведува ефективно следење на работењето на вработените кои се директно одговорни пред него.

4.5. Надзорниот одбор, Управниот одбор и останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката, треба ефикасно да ја користат работата на Службата за внатрешна ревизија во банката како и работата на друштвото за ревизија.

(1) Надзорниот одбор, Управниот одбор и останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката, се должни да придонесат за зголемување на ефикасноста на внатрешната ревизија во банката, преку:

- обезбедување целосна независност во спроведувањето на внатрешната ревизија;
- обезбедување на објективност и неутралност во спроведувањето на внатрешната ревизија, преку исклучување на можноста за ангажирање на вработените во Службата за внатрешна ревизија во извршувањето на други активности во банката;
- обезбедување услови за пристап до сите документи и информации, неопходни за извршување на внатрешната ревизија, како и можност за директна комуникација со кој било вработен во банката;
- навремено и ефикасно прифаќање на наодите и спроведување на препораките на внатрешната ревизија;
- промовирање на независноста на внатрешната ревизија;
- ангажирање на внатрешната ревизија за оценка на ефективност на системите на внатрешна контрола и управувањето со ризиците.

(2) Опфатот на внатрешната ревизија на банката најмалку се однесува на:

- контролата и оценката на соодветноста и ефективност на системите на внатрешна контрола;
- увидот и оценката на спроведувањето и ефективност на процедурите и методологиите за управување со ризиците;
- увидот и оценката во поставеноста на информативниот систем, што особено ги вклучува: информативниот систем за потребите на управувањето, електронскиот информативен систем и др.;
- увидот и оценката на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи;
- увидот и оценката на системите на банката за оценка на адекватноста на капиталната позиција во однос на проценетите ризици;
- проценката на економичноста и ефикасноста на операциите на банката;
- тестирањето на одделни трансакции и на функционирањето на соодветните процедури за внатрешна контрола;
- увидот во системите на банката кои обезбедуваат нејзина усогласеност со законските барања, етичкиот кодекс и примената на политиките и процедурите;
- тестирањето на точноста, веродостојноста и навременоста на известувањето, согласно со прописите;
- извршувањето специјални истраги.

Управниот одбор обезбедува услови според кои Службата за внатрешна ревизија е целосно и навремено информирана за

позначајните случувања во банката, за воведувањето нови производи и за други оперативни промени.

- (3) Надзорниот одбор ја воспоставува функцијата на внатрешна ревизија на трајна основа, преку формирање на посебен организациски дел.

По исклучок на став 1 од оваа точка, доколку од оправдани причини, организацискиот дел за внатрешна ревизија не е во можност да ја извршува функцијата, Надзорниот одбор на банката, заради обезбедување непрекинатост во извршувањето на оваа функција и исполнувањето на годишниот план на внатрешната ревизија, може да ангажира и надворешно лице кое привремено ќе ја извршува функцијата, за непрекинат период од најмногу 4 месеци во текот на една година.

Лицето од став 2 на оваа точка, е должно да ги почитува принципите и правилата на внатрешна ревизија, пропишани со оваа Одлука и со други прописи.

- (4) Банката е должна да ја извести НБРМ за условите под кои е ангажирано лицето од став 2 на оваа точка.
- (5) При изборот на друштвото за ревизија, кое врши ревизија на финансиските извештаи и работењето на банката, Надзорниот одбор и Одборот за ревизија:
- воспоставуваат систем кој ќе обезбеди друштвото за ревизија да работи во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија, со Кодексот за етика на професионалните сметководители утврдени од страна на Меѓународната федерација на сметководители, со соодветниот пропис со кој се регулира содржината на ревизијата на работењето и на годишните финансиски извештаи на банката и со други прописи со кои се регулира работењето на друштвото за ревизија;
 - обезбедуваат периодична ротација на друштвото за ревизија, кое врши ревизија на годишните финансиски извештаи.

4.6. Надзорниот одбор и Управниот одбор треба да бидат сигурни дека политиката за наградување и соодветните процедури се во согласност со корпоративната култура, долгорочните цели и стратегијата, како и со контролното опкружување на банката.

- (1) Надзорниот одбор на банката донесува политика за наградување на членовите на Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција и вработените во банката.

Политиката од став 1 на оваа точка содржи правила и критериуми за определување на варијабилниот износ на надоместокот, годишните бонуси и останатите непарични примања.

- (2) При дефинирањето на политиката за наградување на членовите на Управниот одбор, се имаат предвид следните критериуми:

- обемот на надлежности на секој член на Управниот одбор;
 - успешноста во извршувањето на функцијата - член на Управен одбор;
 - обемот на работа и финансиската состојба на банката;
 - сложеноста во управувањето со банката, имајќи ги предвид обемот и сложеноста на активностите и нејзината организациска структура;
 - спроведувањето на стратегијата и годишниот план за работа;
 - економските услови во кои делува банката.
- (3) Политиката за наградување задолжително се одобрува од страна на Собранието на банката доколку таа предвидува примање на надоместок во форма на акции или други права кои даваат можност за стекнување акции.
- (4) Одлуката за наградување се донесува од страна на Одборот за наградување, во кој задолжително членуваат и независните членови на Надзорниот одбор на банката.

Одлуката од став 1 на оваа точка се одобрува од страна на орган на банката кој ги именува членовите на соодветниот орган за кои се однесува Одлуката за наградување.

- (5) Годишниот извештај за работењето на банката содржи и податоци за политиката за наградување на Управниот одбор на банката, кои се однесуваат најмалку на следните елементи: постоењето на варијабилен и фиксен надоместок, вклучително и одобрување на годишни бонуси, основните критериуми за наградување, висината на примањата на членовите на Надзорниот одбор и Управниот одбор и на другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во банката, како и износот на одобрени кредити и други облици на изложеност и други преземени обврски кон овие лица.

4.7. Обезбедување на транспарентност на корпоративното управување во банката.

- (1) Банката објавува податоци и информации во врска со нејзиното корпоративно управување.
- (2) Информациите и податоците од точка (1) на Принципот 4.7. треба да бидат точни, важни, навремени и достапни за сите субјекти на кои им се потребни.
- (3) Банките се должни, еднаш годишно, да изработат извештај за корпоративно управување.
- (4) Извештајот за корпоративно управување е составен дел на годишниот извештај за работењето на банката, освен ако тоа не е поинаку регулирано.
- (5) Извештајот за корпоративно управување содржи:
- информации и податоци за составот и функционирањето на Надзорниот одбор и Управниот одбор и на останатите органи на

банката (информации за бројот и составот на органите на банката, постапката за именување и разрешување на членовите, нивните квалификации, критериумите за независност на член на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија, дефинирањето на материјалниот интерес и деловниот однос со банката, обврските и одговорностите на членовите на Надзорниот и Управниот одбор, функциите на членовите на Надзорниот одбор надвор од банката и сл.);

- информации и податоци за организациската структура на банката, вклучително и за нејзините подружници;
- акционерска структура на банката - назив на акционерите со квалификувано учество и нивното учество во вкупниот број акции и вкупниот број издадени акции со право на глас и нивните претставници во Надзорниот одбор на банката;
- информации и податоци кои се поврзани со примената на Кодексот на корпоративно управување на банката, дефиниран во глава III од оваа Одлука, како и објаснување на усогласеноста, односно причините за неусогласеноста на корпоративното управување на банката со одредени одредби или начела од Кодексот за корпоративно управување кој се применува во банката;
- информации и податоци за политиката на банката за спречување судир на интереси.

4.8. Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката ја познаваат нејзината оперативна структура, вклучувајќи ги и случаите кога банката работи во други земји или преку други структури кои ја намалуваат транспарентноста (т.е. начелото „запознај ја својата структура“).

(1) Во случај на делување на банката во други земји, или преку структури кои ја намалуваат нејзината транспарентност, Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката се должни да воспостават политики и процедури преку кои:

- редовно се проценува потребата за делување на банката во други земји, или преку сложени структури кои ја намалуваат нејзината транспарентност;
- се управува со сите можни ризици, вклучително и правниот и репутацискиот ризик кои произлегуваат од ваквите активности;
- се дефинира постапката за одобрување на трансакции, или нови производи (одобрување на лимити на изложеност на банката, дефинирање на мерки за намалување на правниот и репутацискиот ризик, редовно известување за обемот на активностите кои се извршуваат во земјите, или преку структури кои ја намалуваат транспарентноста на банката);
- редовно се следи усогласеноста на активностите на банките во овие земји со законите, регулативата и интерните акти и политики на банката;
- на редовна основа, се обезбедува проверка на овие активности од страна на внатрешната и надворешната ревизија.

Надзорниот одбор на банката редовно се известува за активностите на банката во земјите, или преку други структури кои ја намалуваат нејзината транспарентност.

III. КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ВО БАНКИТЕ

5. Надзорниот одбор на банката е должен да подготви и да почитува Кодекс за корпоративно управување во банката, кој ги опфаќа правилата на управување со банката и правилата за надзор на управувањето.

Собранието на банката го донесува Кодексот за корпоративно управување.

6. При изработката на Кодексот за корпоративното управување, банката се придржува на оваа Одлука и на другите прописи со кои се регулира корпоративното управување.

7. Најмалку еднаш годишно, Кодексот за корпоративно управување е предмет на ревидирање.

8. Кодексот за корпоративно управување содржи податоци за:

- постапката на свикување на Собранието, постапката на гласање, правата на акционерите, вклучувајќи го и правото на малцинските акционери;
- соработката меѓу Надзорниот и Управниот одбор, видот, роковите и начините на кои Управниот одбор доставува информации и документи до Надзорниот одбор и начинот на постапување во ситуации кога постои судир на интереси;
- обврските и одговорностите на Надзорниот одбор, Управниот одбор и другите органи и начинот на нивната работа;
- критериумите и правилата за именување членови на Надзорниот одбор и за начинот на нивното наградување;
- критериумите и правилата за именување членови на Управниот одбор на банката, членови на Одборот за ревизија, членови на Одборот за управување со ризиците и на останатите органи во банката;
- улогата, значењето и делокругот на работа на внатрешната ревизија, надворешниот ревизор и лицето, или организацискиот дел кои се надлежни за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите и
- други елементи кои се регулирани со оваа Одлука или други прописи од овој домен.

IV. КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТА НА РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА СО ПРОПИСИТЕ

9. Контролата на усогласеноста на работењето на банката со прописите претставува идентификување и следење на можните ризици од неусогласеност на работењето на банката со прописите.

10. Ризикот од неусогласеност на работењето на банката со прописите, според оваа Одлука, се дефинира како ризик од изложување на банката на правни или регулаторни санкции и ризик од настанување на финансиски загуби и

загрозување на угледот на банката, како последица на неусогласеноста на работењето на банката со прописите.

11. Под прописи, според оваа Одлука, се подразбираат законски и подзаконски акти, правилници и стандарди кои се на сила во Република Македонија, други пазарни узанси и кодекси, како и интерни акти на банката.

12. Контролата на усогласеноста на работењето на банката со прописите е во согласност со стратегијата за управување со ризиците на банката.

13. Управниот одбор е должен да изготви и да спроведе пишана политика за постојано и ефикасно спроведување контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите и да воспостави систем со кој се осигурува дека политиката соодветно се применува во работењето на банката.

14. Надзорниот одбор е должен да врши надзор на управувањето со ризикот од неусогласеност на работењето на банките со прописите.

15. Надзорниот одбор ја одобрува политиката за постојано и ефикасно спроведување на контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите.

16. Органите на надзор и управување се должни да обезбедат целосна независност на функцијата - контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите, преку:

- обезбедување на нејзиниот формален статус во банката;
- именување лице или организирање организациски дел за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите;
- обезбедување поставеност на позицијата за контрола врз усогласеноста на работењето на банката со прописите, која нема да предизвика судир на интереси;
- обезбедување пристап до сите информации кои му се потребни на лицето, односно на вработените во службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите;
- воспоставување механизам на непрекината соработка меѓу лицето, или службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите и лицата кои се одговорни за управување со ризиците.

17. Лицето, односно вработените во службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите се должни:

- да ги следат и да ги почитуваат прописите кои се однесуваат на работењето на банката;
- да ги идентификуваат и да ги следат ризиците од неусогласеност на работењето на банката со прописите;
- да ја следат и да ја тестираат усогласеноста на работењето на банките со прописите и да го известуваат Управниот одбор за утврдените неусогласености и за преземените корективни мерки за нивно надминување;
- постојано и ефикасно да ги советуваат членовите на Управниот одбор за прашања во врска со примената на прописите;

- навремено да ги известуваат членовите на Управниот одбор за измените и дополнувањата на прописите;
- да вршат оценување на потенцијалното влијание од промените во прописите врз работењето на банката и врз опкружувањето во кое функционира банката;
- да вршат оценување на усогласеноста на новите производи и деловните процеси во банката со законската и подзаконската рамка;
- да спроведуваат обука и информирање на вработените за начините на имплементирање на соодветните закони и подзаконски акти во нивното секојдневно работење;
- да исполнуваат други законски обврски (пр. активности за спречување на перење пари);
- да соработуваат со други институции;
- да го документираат своето работење и да поднесуваат редовни извештаи до Управниот одбор и Надзорниот одбор на банката, согласно со прописите.

18. Активностите кои се спроведени од страна на лицето или службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите подлежат на редовна ревизија од страна на Службата за внатрешна ревизија на банката, согласно со годишниот план за внатрешна ревизија.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

19. Оваа Одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 31.12.2008 година.

Обр. 02-15/XII-9/2007
27 декември 2007 година
Скопје

м-р Петар Гошев
гувернер
и претседател
на Советот на Народната банка
на Република Македонија